

Om fiskeriförvaltning

Charles Berkow

Upplägg

1. Läget
2. ICES rådgivning
3. Beredskapsaspekten
4. Vad göra?

1. Läget, och bakgrund: GFP-reformen 2013

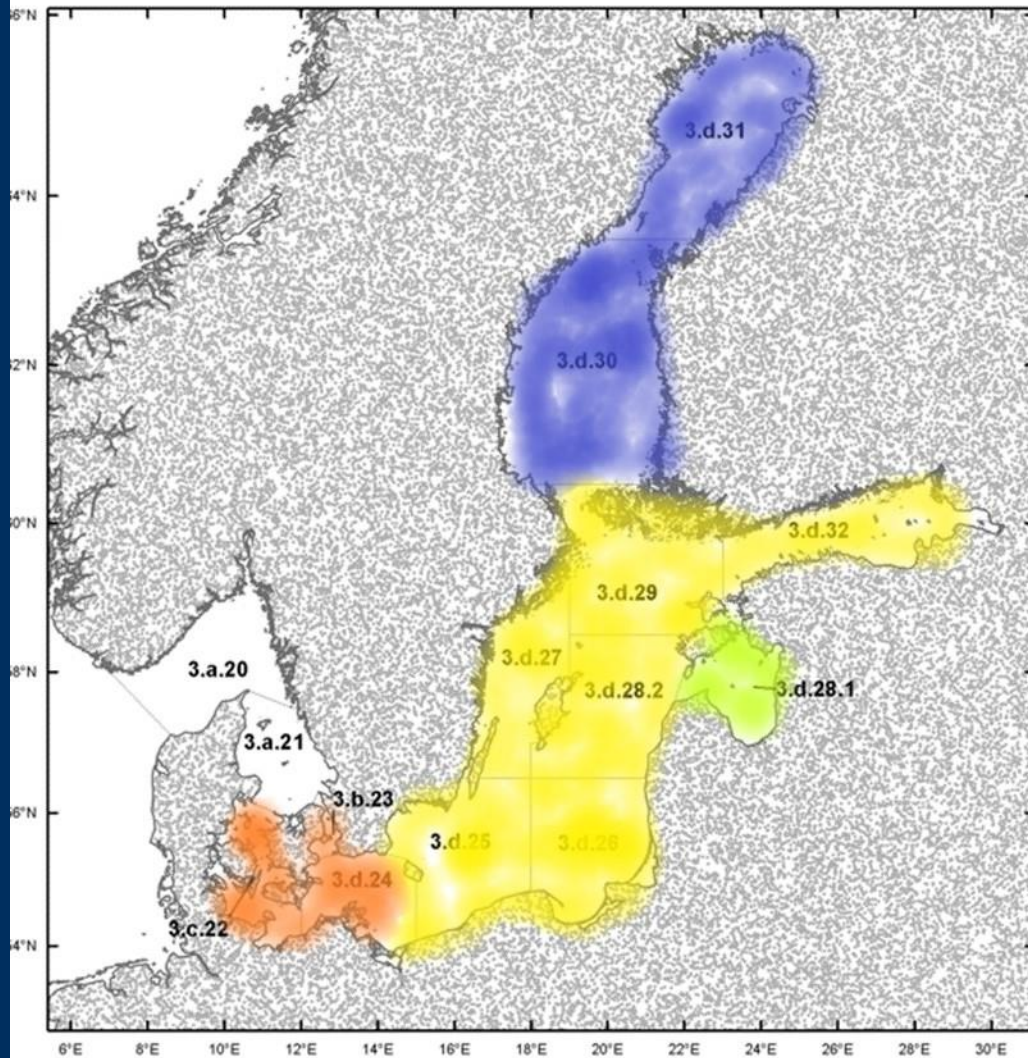
2013: Stor reform GFP

- Bakgrund: krympande bestånd, dålig lönsamhet, dålig efterlevnad – för stor flotta
- Mål:
 - Få upp bestånd över nivåer som kan producera maximal hållbar avkastning (Art. 2.2)
 - Minska miljöbelastning av fisket (Art. 2.3)
 - Och dessutom (Art. 2.5)
 - Stoppa utkast (2.5.a)
 - Ta vara på undermålig fisk utan att skapa marknad (2.5.b)
 - Lönsamhet, Kapacitetsbalans, Vattenbruk, Levnadsstandard, Inre marknad, Konsument- och producentintresse, Främja kustfiske, Miljö (Art. 2.5.c—2.5.J)

Förvaltningsplan för Östersjön 2016 (MAP)

Centrala verktyget för genomförande:

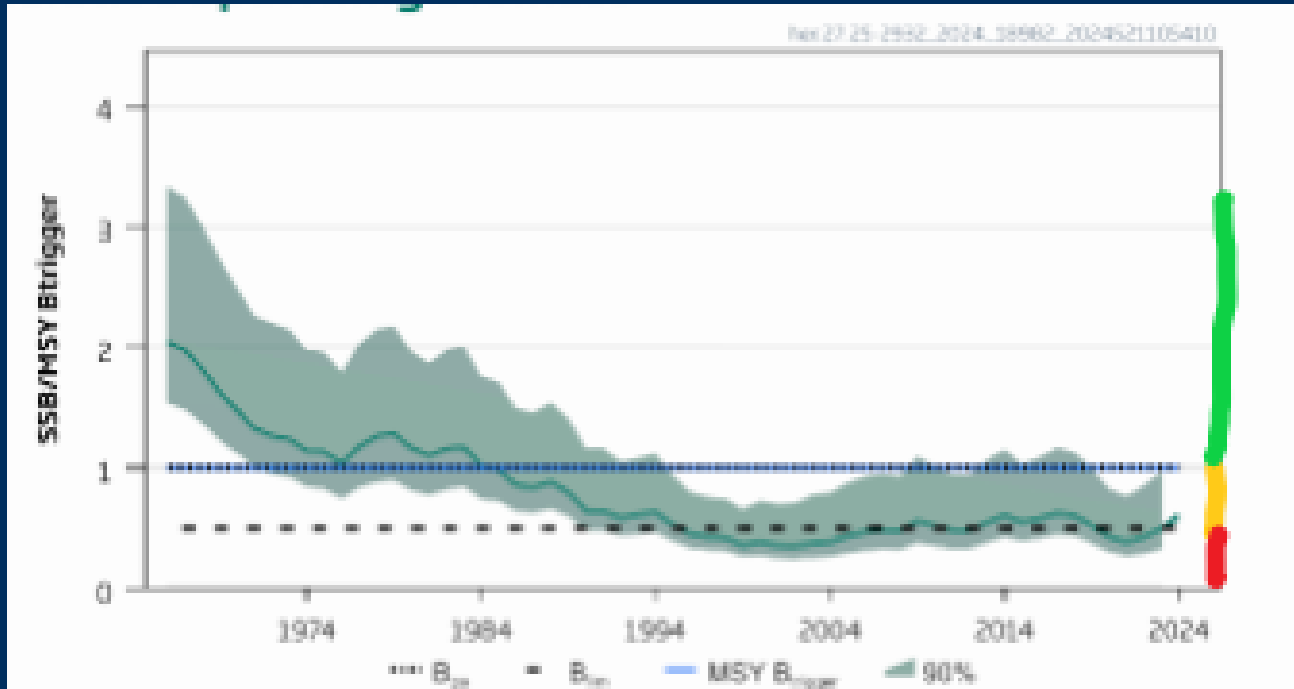
- Fleråriga förvaltningsplaner för att komma ifrån kortsiktigheten
- Samma övergripande mål som GFP:
 - Uppnå GFP mål, särskilt att återställa bestånd över nivåer som kan säkerställa MSY (Art. 3.1)
 - Stoppa utkast (Art. 3.2)
 - Minimera fiskets negativa påverkan på miljön, och särskilt kraven i havsmiljödirektivet (Art. 3.3)
- Omfattar fisken på torsk, sill, skarpsill (+ bifångster av 4 plattfiskarter)
- Regler för att fastställa kvoter (Art. 4)

Sill/strömning förvaltas som 4 bestånd:

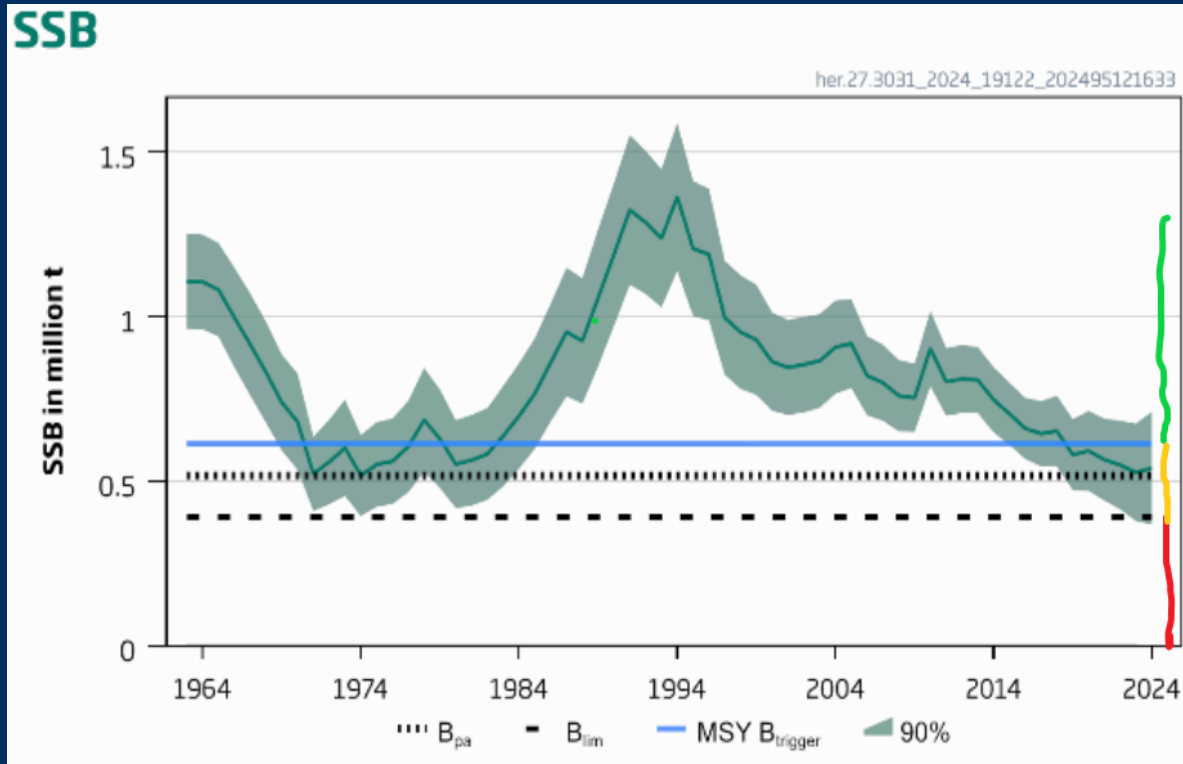
- 22-24,
- 25-29, 32 – 28.1
- 28.1
- 30-31

Exemplet sill/strömming i centrala Östersjön

Beståndet (lekbiomassan) sjönk stadigt från 1960-talet fram till ca år 2000, för att därefter pendla kring B_{lim} (=krisgränsen), och ligga stadigt under "målnivån"

Exemplet strömming i Bottniska viken

Beståndet
(lekbiomassan)
sjönk stadigt från
1990-talet

Men hur har det gått för bestånden?

	Västra torsk	Östra torsk	Västra sill	Centrala ström-ming	Bottniska ström-ming	Riga-bukten ström-ming	Skarpsill
2017 ICES TAC (TON)	Kris ≤3 541	Osäker ≤26 071	Riskzon ≤34 618	Produktiv 267 745	Produktiv ≤95 566	Produktiv 24 919	Produktiv 291 715
2024 ICES TAC (TON)	Kris ≤24	Kris 0	Kris 0	Riskzonen 125 344	Riskzonen 74 515	Produktiv 39 233	Produktiv 164 947*

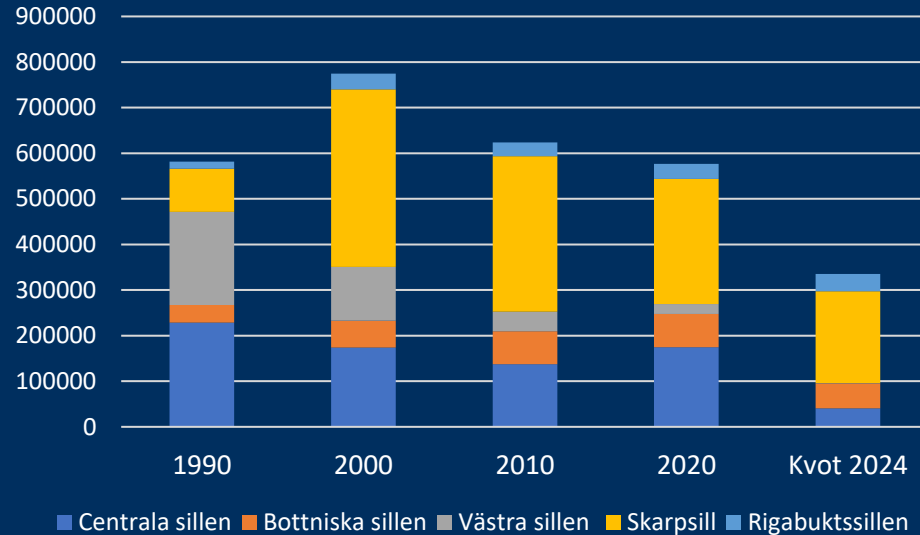
* Dåliga framtidsutsikter; mycket svag rekrytering i flera år.

Läget

- 2016 års förvaltningsplan har bidragit till att förvaltningsbeslut håller sig inom de intervaller som ICES räknar fram
- Planen har inte klarat att få in ett mer långsiktigt beslutsfattande som leder till måluppfyllelsen
- EN orsak är oklarhet/missförstånd om det vetenskapliga underlaget
- Följden är flera krympande (eller kraschade) bestånd
- Ju längre man fortsätter skjuta det obehagliga framför sig desto obehagligare blir de alternativ som är kvar (höga risker eller riktigt smärtsamma kvotsänkningar)

Fångster sill, skarpsill i Östersjön (kvot 2024)

Ökande, sedan minskande fångster;
ändrad fördelning mellan bestånden; södra sillen borta

2. Blir det ett hållbart fiske vid ICES siffror?

Inte nödvändigtvis:

- Bygger på prognoser över avkastning (= kan vara osäkra)
 - Östersjön: Felrapportering, miljöförändringar?
- Upplysningar – inte rekommendationer
- Ska läsas som försäkringsbrev i stället för tidningsartiklar
 - (Viktiga upplysningar finns i brödtexten)
- Tar ej hänsyn till faktorer som kan påverka beståndsutvecklingen (som delpopulationer, åldersfördelning)
- Tar ej hänsyn till konsekvenser för miljön

Fisket kan öka i Bottniska viken – trots akut brist på stora strömmingar

Uppdaterad i går 21:23 Publicerad 2024-09-16

Det går att höja kvoterna för strömmingsfiske i Bottniska viken nästa år. Det meddelar Internationella havsforskningsrådet ICES i sin senaste **rekommendation** till EU-kommissionen.

Men forskare menar att rekommendationerna ger en ofullständig bild. Ökade fångster kan slå hårt mot Sveriges lokala kustfiskare och mot havet som livsmiljö, varnar de.

Dagens
Nyheter,
2024-09-16

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the EU multiannual plan (MAP) for the Baltic Sea is applied, catches in 2025 that correspond to the F ranges in the plan are between 95 340 (corresponding to $F_{MSY\ lower} \times SSB_{2025} / MSY_{Btrigger}$) and 125 344 tonnes (corresponding to $F_{MSY} \times SSB_{2025} / MSY_{Btrigger}$).

Central Baltic herring stock is caught in a fishery with the Gulf of Riga herring stock. This advice applies to all catches from the central Baltic herring stock in all areas where it occurs.

Ordet "advises" kan översättas som

- "rekommendation" eller
- "upplyser".

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the EU multiannual plan (MAP) for the Baltic Sea is applied, catches in 2025 that correspond to the F ranges in the plan are between 95 340 (corresponding to $F_{MSY\ lower} \times SSB_{2025}/MSY_{Btrigger}$) and 125 344 tonnes (corresponding to $F_{MSY} \times SSB_{2025}/MSY_{Btrigger}$).

Central Baltic herring stock is caught in a fishery with the Gulf of Riga herring stock. This advice applies to all catches from the central Baltic herring stock in all areas where it occurs.

Miranda v. Arizona, 384 U.S. 436 (1966)

Rekommendation eller avkastningsprognos?

En rekommendation rör ett strategiskt beslut, som

Hur stor del av den *förväntade* avkastningen ska man

- Dela ut
- Investera
- Använda för att betala (miljö)skulder?

Och bygga på ställningstaganden om frågor som

- Vilken risk är acceptabel?
- Hur väga olika arter mot varandra? (eller konsumtion mot fiskmjöl?)
- Hur väga kort mot lång sikt?
- Hur väga fisket mot miljön?

En jämförelse: Riksbankschefen om ränteprognoser

Dagens industri

START

BÖRS

MARKNADSNYTT

BEVAKNINGAR

Prenumerera

Logga

”Privatpersoner ska inte bygga sina bolånebeslut på våra prognoser”

Trots att ekonomin tappat fart måste penningpolitiken stramas åt. Det gäller än mer om kronan försvagas så att inflationsutsikterna påverkas. Men några valutainterventioner är inte aktuella i dagsläget.

Det säger riksbankschefen Erik Thedéen i en Di-intervju. Han ger också sin syn på antalet räntemöten, balansräkningen och vad som krävs för att Riksbanken ska hålla extramöten.

Uppdaterad: 13 mars 2023, 14:12

Publicerad: 12 mars 2023, 19:38

Viktor Munkhammar

Baltic Sea Centre

Stockholm
University

ICES lämnar information om risk

Table 2 Herring in subdivisions 25–29 and 32, excluding the Gulf of Riga. Annual catch scenario

Basis	Total catch (2025)	Fishing mortality F_{2025}/F_{MSY}	$SSB_{2026}/MSY B_{trigger}$	% probability of $SSB(2026) < B_{lim}^*$	Probability of $SSB(2026) < MSY B_{trigger}(\%)*$
ICES advice basis					
EU MAP ^a : $F = F_{MSY} \times SSB_{2025}/MSY B_{trigger}$	125 344	0.73	0.85	4.9	65
EU MAP ^a : $F = MAP$ range $F_{lower} \times SSB_{2025}/MSY B_{trigger}$	95 340	0.54	0.87	3.4	62

- Blim: Gränsvärdet för beståndets lekbiomassa. Under den nivån ligger beståndet utanför säkra biologiska gränser. (MAP: Sannolikheten ska ligga under 5% - Art 4.6.)
- MSYBtrigger: Målnivån för GFP (senast 2020) och östersjöplanen ligger över denna nivå.
- ICES råd, sill/strömming i centrala Östersjön, 2024 s 2

Och att hänsyn tas inte till sillens biologiska mångfald

The herring stock in the management area consists of several different spawning components that have been shown to be genetically distinct. Differences in genetics and migration routes between spawning components and spatial differences in growth and maturity, make the central Baltic herring stock complex vulnerable to loss in both genetic diversity and overall productivity. For the time being, ICES has not identified any further conservation actions.

ICES råd, sill/strömming i centrala Östersjön, 2024 s 1

ICES lämnar information om osäkerheter

The recruitment in 2023 and 2024 are uncertain, and this uncertainty will be propagated into the forecasted catch in 2025 and SSB in 2026.

Species misreporting of herring and sprat has occurred in the past, and there is evidence that this is an ongoing problem. These effects have been neither quantified nor included in the assessment because a lack of access to representative data. Considerable effort was made before the benchmark to estimate levels of misreporting – resulting in minor revisions to the catch time-series – but the work was not finalized and is still ongoing. Misreporting undermines the data quality used in the assessment and introduces a level of uncertainty in the assessment and advice that cannot be quantified.

In recent years pelagic trawlers in subdivisions 24, 25, and 26 have reported landings of flounder in the catch (over 3 000 tonnes in 2020–2021, with a decline to approximately 500 tonnes in 2023). These catches are suspected to be misreported sprat and herring but have so far not been included in the flounder, central Baltic herring, or Baltic sprat assessments. Analyses to validate these landings are in progress and will likely result in the assignment of these catches to either sprat, herring, or flounder.

- Källa: ICES råd, sill/strömming i centrala Östersjön, 2024 s 3

Bottniska strömmingen – beståndsmålet

ICES advice on fishing opportunities

ICES advises that when the EU multiannual plan (MAP) for the Baltic Sea is applied, catches in 2025 that correspond to the F ranges in the plan are between **66 446** (corresponding to $F_{lower} \times SSB_{2025}/MSY B_{trigger}$) tonnes and **74 515** tonnes (corresponding to $F_{MSY} \times SSB_{2025}/MSY B_{trigger}$).

Table 2 Herring in subdivisions 30 and 31. Annual catch scenarios. All weights are in tonnes.

Basis	Total catch (2025)	F (2025)	SSB (2026)	% SSB change*	% TAC change**	% advice change***	Probability SSB < B _{lim} in 2026 (%) [^]
ICES advice basis							
EU MAP [^] : $F_{MSY} \times SSB(2025)/MSY B_{trigger}$	74 515	0.190	532 003	-0.3	36	18	4.8
EU MAP [^] : MAP range $F_{lower} \times SSB(2025)/MSY B_{trigger}$	66 446	0.168	539 660	1.2	21	36	4.1
Other scenarios							
F = 0	0	0.000	602 872	13	-100	-100	1.0

- Källa: ICES råd, strömming i Bottniska viken, 2024 s 1, 2

Bottniska strömmingen – ålder, biomångfald

The mean abundance and biomass of age 5+ individuals of the stock have for the last eight years been significantly lower compared to the mean of the previous years of the time-series (ICES, 2024b). The number of age 5+ individuals will remain lower than what was observed in previous decades even at current new level of F_{MSY} .

The Gulf of Bothnia herring stock consists of several different spawning components which have been shown to be genetically distinct (Han *et al.*, 2020). It is very likely that the Gulf of Bothnia herring stock is vulnerable to loss in genetic diversity. Further research on the stock structure is needed (ICES, 2023a).

- *Källa: ICES råd, strömming i Bottniska viken, 2024 s 3*

Kvotförhandlingar - En avstickare till Finland

2016 investerade Finland i en ny fiskmjölsfabrik

- ”Significant economic impact... Brings both turnover and jobs to archipelago communities... €6,5 ... invested, about half...from” EU
- 10 nya arbetstillfällen

Källa: Pressmeddelande från Jordbruks- och skogsdepartementet 16-06-23 <https://mmm.fi/en/-/the-new-fishmeal-plant-gives-a-boost-to-the-whole-fisheries-sector>

The new fishmeal plant gives a boost to the whole fisheries sector

Ministry of Agriculture and Forestry
23.6.2016 8.48 PRESS RELEASE

Domestic fishmeal production and feed from the Baltic Sea is a good example of a successful Government key project in the field of blue bioeconomy. Based on a study by the Natural Resources Institute Finland, the new fishmeal plant has significant economic impacts: the Kasnäs fishmeal production line opens an important domestic market for Baltic herring and brings both turnover and jobs to the archipelago municipalities. The recycling of nutrients is beneficial for the environment as well.

A total of EUR 6.5 million euros was invested in the fishmeal plant, about half of this from the European Maritime and Fisheries Fund. The Natural Resources Institute Finland estimates that the plant will bring an annual turnover of EUR

Fiskmjölsfabriken...

” För fiskmjölsfabriken är framtiden nu oviss.

– Ifjol gick det väldigt bra och vi hade en omsättning på drygt 20 miljoner euro och kring 15 anställda, säger Liljeqvist. Vad som sker med verksamheten och de anställda nu är oklart men det säger sig självt att det är förödande och det finns väldigt få aktörer oavsett bransch som klarar av att stå helt stilla ett år utan verksamhet.”

Källa: 230829 <https://svenska.yle.fi/a/7-10040641>

Inrikes Meny

EU vill stoppa strömmingsfiske – kan bli mycket hårt slag mot fiskbranschen

Publicerad 29.08.2023 14:12. Uppdaterad 31.08.2023 15:07

Fiskmjölsfabriken i Kasnäs kan inte stå stilla utan verksamhet

Då Svenska Yle ringer upp verkställande direktör Wilhelm Liljeqvist vid fiskmjölsfabriken i Kasnäs har han nyss läst nyheten om EU-kommissionens förslag att stoppa fisket av strömming nästa år.

– För hela branschen är det en fullständig katastrof ifall förslaget blir verklighet, säger Liljeqvist. Det betyder i praktiken att branschen står stilla i minst ett år då ingen får eller kan fiska strömming.

Finsk nyckelforskare i ICES

Jari Raitaniemi, finsk ledamot
av ICES ACOM

- Strömmingsfisket är inte lika viktigt för den svenska ekonomin som för den finska. Därför är det lättare för svenska kollegor att vara kritiska..."Vi finska forskare tar också fiskenäringens intressen i beaktande."

Källa: MOT strömmingskrisen, Yle, 23-12-11 <https://yle.fi/a/7-10046807>

Ministerns syn

Essayah om avgörande strömmingsförhandlingar: "Viktigt att vi har många andra länder som är i samma situation"

Publicerad 23.10.2023 06:39. Uppdaterad 23.10.2023 10:48.

"Minister Essayah konstaterade omedelbart att kommissionens förslag var både oskäligt och överraskande, utan hänsyn till det Internationella Havsforskningsrådet **ICES rekommendation** som i stället handlar om ytterligare en minskning av fångstkvoterna...

Man beräknar att ett totalförbud nästa år för Finlands del skulle minska omsättningen med sammanlagt 70 miljoner euro, fördelat på fiskare och fiskeförädlingsindustrin...

Samtidigt menar man att fångstförbudet också skulle utgöra **ett hot mot den finländska försörjningsberedskapen**.

- Källa: <https://svenska.yle.fi/a/7-10043979>

3. Beredskapsaspekten

Diskussionen om självförsörjningsgrad (ca 2010-2020):

- Svensk köttproduktion är mycket lägre än konsumtion

Som om underförstådda antaganden:

- Handel med kött stryps, men handel med gödsel och andra insatsmedel är oförändrat
- Konsumtionsvanorna är oförändrade

Slutsats: Öka svensk produktion, givet allt annat lika

Osannolik scenario, grund för livsmedelsstrategin

Mer seriös diskussion för 40 år sedan

Beredskap stor del av jordbrukspolitiken 1984, debattbok 1985

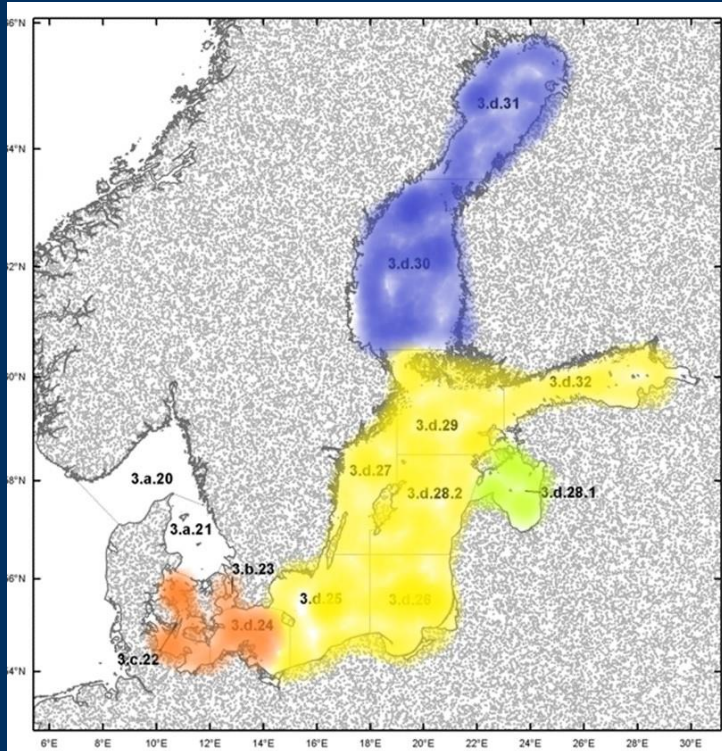
Vilken typ av avspärrning, insatsvaror (gödsel, energi, bekämpningsmedel, proteinfoder), omställning av produktion, flexibilitet, konsumtionsmönster, matsvinn, ransonerings-system, näringsbehov...

För 40 år sedan om fisk: småskaligt kustnära fiske, äta strömming

”En omställning av fisket vid en kris blir lättare om det fredstida fisket sker med mindre båtar lämpade även för kustnära fiske. Det småskaliga fisket är också mindre sårbart än det som bedrivs med stora energikrävande fartyg. En omfattande användning av fasta redskap som inte behöver vittjas lika ofta som nät underlättar krisfisket. En ökning av den fredstida fiskkonsumtionen mot mera sill/strömming och musslor möjliggör en smidig övergång till krisförhållanden.”

SOU 1984:86 s 250

Och så ska man värna bestånden

Värna den bottniska strömmingen som en strategisk livsmedelsreserv för Sverige och Finland, eller värna den nya finska fiskmjölsfabriken?

Att investera fast sig – nya fartyg

- Sedan 2017 har 8 eller 9 svenska fartyg som fiskar sill/strömming och/eller skarpsill i Östersjön utökats eller ersatts med större (mätt motorstyrka, vikt och/eller längd). Samtliga var över 35 m innan ökningen.

Ny fiskmjölsfabrik i Estland

2105: 3 estniska fiskarorganisationer
beslut: modern fiskmjölsfabrik

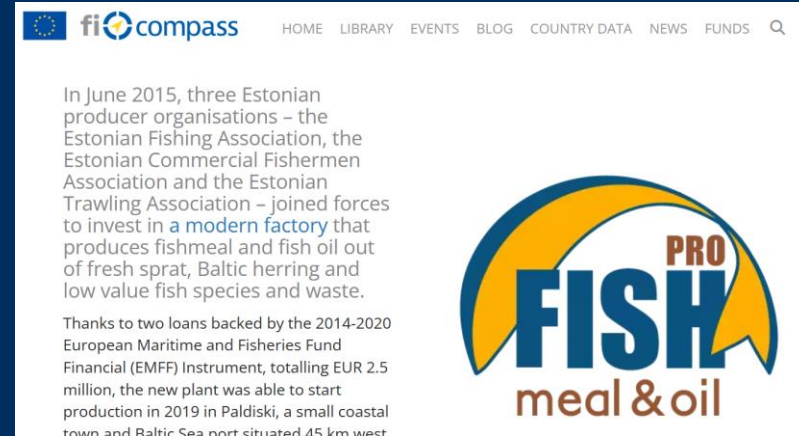
2019: Kom igång

Lån från EU totalt €2,5 miljoner

Innan gick 95% till humankonsumtion

Nu: växande global marknad för fiskmjöl och fiskolja

Källa: <https://www.fi-compass.eu/blog/united-success-thanks-emff-financial-instrument-loan-december-2022>

4. Vad göra? Några uppslag

- Bättre förståelse för den vetenskapliga rådgivningen
- Prioritera beståndsvård: normalläge 50% av fisketrycket som beräknas ge MSY
- 5 årigt moratorium för fiskmjölsfisket som fångar sill, tillsammans med
 - Stöd för anställda
 - Seriös utredning om vad som kan och bör finnas kvar (t.ex. i beredskapsperspektiv)
 - ”Målpåsestöd” för delar av kringindustrier (beredning, utrustning)
 - Kartläggning och övervakning av delpopulationer

Vad göra? Flera uppslag

- Starkare regleringar av var, när och hur man får fiska i syfte att gynna bestånden, miljön och det kustnära fisket (i linje med det som sker i Rigabukten)
 - Kanske regional förvaltning, exempelvis Stockholms skärgård/Södra bottenhavet
- Effektivare kontroll över vad som faktiskt fångas
- Krav på miljötillstånd för större fartyg
- Lägg HaV till sektorn Livsmedelsförsörjning och dricksvatten inom det civila försvaret (tillsammans med Jordbruksverket, Naturvårdsverket, Livsmedelsverket, Statens veterinärmedicinska anstalt och länsstyrelserna)

Tack ska ni ha

su.se/ostersjocentrum

charles.berkow@su.se
070 1804461

Baltic Sea Centre

